

זכותון לעובדים זרים בישראל - לפי שעות (7/2011)

קו לעובד הוא ארגון ללא מטרת רווח המעניק יעוץ וסיוע משפטי לעובדים/ות. כל העובדים והעובדות המועסקים/ות בישראל (עם/וללא אשרת עבודה) זכאים/ות לכל הזכויות שלהלן:

שכר מינימום	שכר המינימום למשרה מלאה (186 שעות בחודש), 4,100 ₪ , ליום: 164 ₪ , לשעה: 22.04 ₪
מועד התשלום	על המעביד לשלם את השכר לא יאוחר מה - 9 לחודש (עבור החודש הקודם).
שעות נוספות	שעה נוספת היא כל שעה לאחר 8 שעות עבודה ביום. שעות נוספות מחשבים לפי מספר השעות באותו יום (ולא מקזיזים בשעות עבודה בימים אחרים). תשלום: שעתיים ראשונות - 125% (27.55 ₪ לשעה), כל שעה מעבר לשעתיים הראשונות - 150% (33.06 ₪ לשעה).
רישום שעות עבודה	חשוב לנהל רישום שעות עבודה מדי יום (שעת התחלה וסיום) למקרה של מחלוקת עם המעסיק.
הוצאות נסיעה	המעסיק חייב לשלם החזר הוצאות נסיעה לעבודה עד למקסימום של 24.40 ₪ ליום.
יום מנוחה שבועי	36 שעות רצופות הכוללות את יום המנוחה של העובד על פי דתו. אם עבד ביום המנוחה זכאי ל-150% משכר יום עבודה <u>ובנוסף</u> ליום מנוחה חלופי.
חופשה שנתית	שבועיים בכל שנה (כולל יום המנוחה השבועי), ב-4 השנים ראשונות. <u>לדוגמא</u> - עובד המועסק יום בשבוע ומקבל 150 שקל לפעם, זכאי ל-2 ימי חופשה בתשלום בשנה, $2 \times 150 = 300$ ש"ח. מס' ימי החופשה עולה מהשנה החמישית ואילך.
ימי חג	לאחר 3 חודשי עבודה, העובד זכאי ל-9 ימי חג בשנה לפי דתו, אם לא חלו ביום המנוחה השבועי שלו. עובד שיום עבודתו הקבוע חל ביום חג, זכאי לדמי חג בגובה שכרו הרגיל ליום זה. עובד שהועסק ביום החג זכאי ל-150% משכר יום עבודה ובנוסף לדמי החג (סה"כ 250%).
דמי הבראה	עובד שהשלים שנת עבודה, זכאי ל-5 ימי הבראה בתעריף של 365 ₪ ליום. בשנה שנייה ושלישית - 6 ימים, רביעית עד עשירית - 7 ימים. עובד המועסק לפי שעות זכאי לדמי הבראה לפי היקף משרתו.
חישוב היקף משרה	מס' שעות העבודה בשבוע $\times 4.3$ (מס' שבועות בחודש). את התוצאה יש לחלק ב-186 (מס' שעות עבודה בחודש למשרה מלאה).
הפסקות	עובד המועסק בעבודת כפיים זכאי להפסקה של $3/4$ שעה לאחר 6 שעות עבודה כשלפחות $1/2$ שעה מתוכה רצופה (בעבודה שאינה כפיים - $3/4$ שעה לאחר 8 שעות עבודה). ניכוי מהשכר בגין הפסקה: מעסיק יכול להוריד משכר העובד את זמן ההפסקה בתנאי שהעובד רשאי לצאת ממקום העבודה.
ימי מחלה	עובד שחלה ונעדר מהעבודה - המעסיק חייב בתשלום שכר כנגד <u>הצגת אישור רפואי</u> . יום ראשון לא משולם. השני והשלישי, 50% מהשכר היומי. מהיום הרביעי ואילך, 100% מהשכר היומי.
פיצויי פיטורים	לאחר השלמת שנת עבודה העובד זכאי לפיצויים אם פוטר או שעבודתו הופסקה בשל: הרעה בתנאי עבודה; מצב בריאותי של העובד; לידה, או במקרה של אי תשלום שכר זכויות סוציאליות. <u>מועד תשלום:</u> עם הפסקת יחסי העבודה. הפיצויים מחושבים לפי שכר חודש אחרון \times מספר שנות העבודה (כולל עבודה בחלק מהשנה).

הודעה מוקדמת לפיטורים/התפטרות

על העובד והמעביד לתת הודעה מוקדמת בכתב בטרם התפטרות/ פיטורים, בהתאם לזמן שהועסק העובד: עובד לפי שעות - שנה ראשונה- יום לכל חודש, במהלך השנה השנייה - 14 ימים + חצי יום לכל חודש. בשנה השלישית - 21 ימים + חצי יום לכל חודש. לאחר 3 שנות עבודה ואילך - חודש. תשלום - צד שלא נתן הודעה מוקדמת חייב לשלם פיצוי לצד השני בגובה השכר לתקופה זו.

פנסיה

כל עובד בישראל זכאי לקבל פנסיה מהמעסיק. תנאי הזכאות: א) העובד בן יותר מ-21, העובדת בת יותר מ-20; ב) העובד מועסק במשך יותר מ-6 חודשים. עובד שהתחיל מקום עבודה חדש כאשר כבר יש לו קרן פנסיה - זכאי לפנסיה מהיום הראשון ולא ייאלץ להמתין 6 חודשים. סה"כ ההפרשות הם 5% מהשכר (לא פחות משכר המינימום). 1.66% יופרש משכר העובד, 1.66% יפריש המעביד ו-1.66% יפריש המעביד לפיצויים. בשנת 2010 יעלו ההפרשות ל-7.5% אשר יחולקו באותו היחס.

עבודה בחלק מהשנה

הזכות לחופשה שנתית וימי חג בתשלום היא גם למי שעבד רק בחלק מהשנה (יקבל את החלק היחסי). הזכות לדמי הבראה ופיצוי פיטורים ניתנת גם עבור עבודה בחלק מהשנה (החלק היחסי), בתנאי שהעובד השלים לפחות שנת עבודה אחת אצל המעסיק.

הריון ולידה

אסור לפטר עובדת בהריון. עובדת שילדה זכאית לקבל מביטוח לאומי כיסוי הוצאות אשפוז, מענק לידה חד פעמי וחופשת לידה בת 3 חודשים בתשלום.

חשוב לבוא לבית החולים עם דרכון וכל מסמכי מעקב ההריון.

טיפול רפואי

כל הטיפולים הרפואיים של העובד מכוסים על ידי ביטוח הבריאות הפרטי, למעט תאונות עבודה והוצאות אשפוז ללידה המכוסים על ידי ביטוח לאומי. **במקרה חירום**, גם עובד ללא ביטוח רפואי וללא אשרה תקפה, זכאי לקבל טיפול בבית חולים (ויחויב בעלות האשפוז מאוחר יותר).

ביטוח בריאות

המעסיק חייב להסדיר ביטוח רפואי לעובד ורשאי לנכות משכרו לא יותר מ-117.65 ₪ בחודש. עובד שמעוניין להסדיר בעצמו ביטוח רפואי יכול לעשות זאת.

(נכון להיום רק בחברת הביטוח הראל 03-7547020)

ביטוח לאומי

המעסיק חייב לבטח את העובד בביטוח לאומי. חשוב שהעובד יקבל צילום של קבלת התשלום לביטוח לאומי (בה רשום מספר התיק של המעסיק), אשר ישמש אותו במקרה של אשפוז (תאונת עבודה/לידה).

נקודות זיכוי במס

עובד שהעסקתו מותרת על פי דין, זכאי ל-2.25 נק' זיכוי בחישוב המס על ההכנסה שלו, בדומה לאזרח ישראלי.

תקיפה מינית

החוק בישראל אוסר על תקיפה/ הטרדה מינית שהיא בין היתר איום לפטר עובד/ת אם תסרב לקיים יחסי מין, מעשה מגונה, או הצעות בעלות אופי מיני. עובד/ת שהוטרה/ה יכול/ה לפנות לקו לעובד.

טלפונים חשובים

קו לעובד משרד ראשי: תל אביב - רח' נחלת בנימין 75, טל' 03-6883766,

חיפה - רח' הרצל 18, טל' 04-8643350, ירושלים - רח' ינאי 6, טל' 02-6242801.

מרפאה למהגרי עבודה וחסרי מעמד (רופאים לזכויות אדם): יפו- רח' הדרור 9, טל' 03-6873027.

מוקד סיוע לעובדים זרים במעצר 03-5602530

מסיל"ה (לסיוע בבעיות סוציאליות) - 03-6879727